

Tíðindaskriv frá MFS og LFÚ

Nelson Mandela 70 ár

18. juli 1988 fyllir Nelson Mandela 70 ár. Um allan heimin verður ANC-leiðarin heiðraður á føðingardegnum.

Í Føroyum fara LFÚ, Landsfelag Føroyinga í Útbúgving, og MSF, Meginfelag Føroyskra Studenta, at skipa fyri einum Suðurafrika-tiltaki í samband við føðingardagin.

Nelson Mandela er føddur í 1918. Í 1940 gjørdist hann limur í ANC, African National Congress, sum varð stovnað í 1912. ANC varð stovnað fyri at mótmæla tí rasistisku lóg-gávuni, sum noktar svørtum valrætt, sum gevur tí hvíta minnilutanum rættin til 86,3% av jørðini, sum loyvir at lönin hjá hvítum er nógv hægri og at hvít eiga fyrsta rætt til arbeiði. ANC mótmælir einum samfelag, sum legaliserar, at borgararnir ikki eru líka fyri lógini, har svørt ikki kunnu búsetast eftir ynski og har svørt fáa verri sømdir á skúlaákinum. ANC mót-

mælir at íbúgvarnir verða diskrimineraðir orsakað av húðarlitinum. ANC arbeiðir fyri at ØLL, eisini hvít, í Suðurafrika skulu hava somu demokratisku rættindi.

Saman við Oliver Tambo stovnaði Nelson Mandela radikala ungdomsvongin hjá ANC í 1944. Hetta stig var við til at broyta ta pasifistisku kósina hjá ANC til eina hernaðarlaga mótstöðu móti apartheid. Orsøkin var, at viðurskiftini hjá teimum svørtu vóru nógv versnað og teirra demokratisku rættindi minkað. Tað hvíta stýrið noktaði at bøta um korini hjá

svørtum, tí var einasta loysnin hjá ANC at gripa til hernaðarlaga mótstöðu.

Í 1960 varð ANC forboðið. Nelson Mandela varð fongslaður tvey ár seinni og ákærdur fyri yvirgangsgerðir. Í dag — 26 ár seinni — er hann enn fongslaður. Hansara brotsgerð er, at hann mælti til, at neyðugt var við hernaðarligari mótstöðu móti tí hvíta diktaturinum, sum KÚGAR yvir ¾ av fólkinum.

Skráin fyri tiltakið

Í viku 28, 11. juli—17. juli 1988, verður ein roð av greinum í teimum føroysku fjølmiðlunum.

Sunnudagin 17. juli kl. 16.00 í Norðurlandahúsinum: Føðingardagshald í samband við 70-ára dagin hjá Nelson Mandela.

Eitt ANC-umboð er boðið til Føroya at halda roðu. Skipað verður fyri tónleiki, sjónleiki, upplestri o.s.fr.

Fakta um Suðurafrika

Íbúgvur: 32,6 milliónir (1984)

Høvuðs-

staður:

Stýri:

Pretoria

Tri-kamarting

178 pláss í »hvíta kamarinum«

85 pláss í »litta kamarinum«

45 pláss í »indiska kamarinum«

Tjóðskaparflokkurin hevur stjórnarvaldið og Pieter Willem Botha er forseti. Svørt hava ikki atkvøðurætt.

Mál: Afrikaans og eingilskt. Harafturat zulu, xhosa, sotho, twana, tamil og hindi.

Religi- ón: Protestantisma, afrikanskar religionir og hinduisma.

Land og íbúgvur: Einans hvít, asiatar, litt og helmingurin av teimum svørtu eru ríkisborgarar í Suðurafrika. Hin helmingurin av teimum svørtu býr í teimum sokallaðu Heim-

londunum, sum stýrið sigur vera óheft, men sum onki annað land góðkennir. Tey 10 Heimlondini eru: Bophuthatswana, KwaNdebele, Lebowa, Venda, Gazankulu, Kangwane, OwaOwa, Kwa-Zulu, Transkei og Ciskei.

Bú- skapur: Suðurafrika er eitt av heimsins ríkastu londum og hevur størsta ídnaðin í Afrika. Útflutt verða mineralir, diamantar og gull. Suðurafrika hevur størst handilssamband við USA, Vesturtýskland, Schweiz og Japan.

Apartheid ger at munurin millum hvít og hini er sera stórur.

Mánaðarlønin var í 1984: Svørt 273 rand, litt 624 rand, asiatar 1072 rand og hvít 1834 rand. Bytið av jørð var í 1984: hvít 86,3% og hini 13,7%.

Skúlin: Stýrið brúkar árliga 3 ferðir so stóra upphædd til undirvising hjá hvítum. Hvít børn ganga ókeypis í skúla, meðan svørt mugu gjalda.

Kelda: Kontakt nr. 4/1986-87.

Kontakt er tilgjøtt hjá Mellemfolkeligt Samvirke.

Serblað av Skúlablaðnum hjá Føroya Lærarafelag í samband við NORRØNT DAGSVERK.

Frá MFS og LFÚ)

Lesnaður
til alla
familjuna

Annaðhvørt –
ikki bæði

Ferðslutrygd

Suðuroyar
sjúkrahús
FR-800 Tvøroyri

Søkt verður eftir skrivstovufólki, til byrjan 15. august 1988. Umsøkjari, ið hevur kunneika til EDV hevur fyrirmin, men er tó eingin treyt.

Løn sambært sáttmála millum Starvs- mannafelegið og Føroya Landsstýri.

Umsókn við avriti av prógvum og við- mælum v.m. verður at senda til Um- sjónarmannin, Suðuroyar sjúkrahús, 800 Tvøroyri, innan 15. juli 1988.